

สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ คำสอน เรื่อง พระเยซูเจ้าในวัยเด็ก - แบบอย่างจากครอบครัวศักดิ์สิทธิ์	
ออกแบบโดย ครูวงเดือน หัวใจ	โรงเรียน สตรีมารดาพิทักษ์ จันทบุรี
วันที่	25 กุมภาพันธ์ 2017

1. การให้ภาพรวม

1.1 วัตถุประสงค์ (Objectives)

- เพื่อให้นักเรียนทราบประวัติของพระเยซูเจ้าในวัยเด็ก
- เพื่อให้นักเรียนนำแบบอย่างของพระเยซูเจ้าในการดำเนินชีวิตในครอบครัวศักดิ์สิทธิ์มาปรับใช้ใน ชีวิตครอบครัว

1.2 ความจำเป็น (Needs)

- นักเรียนมีแบบอย่างของพระเยซูในการดำเนินชีวิตในครอบครัวศักดิ์สิทธิ์จนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

1.3 หัวข้อและเนื้อหา (Range)

- แบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตในครอบครัวศักดิ์สิทธิ์

1.4 การสร้างความสนใจ (Interest)

- ให้นักเรียนดูคลิป หรืออ่านเรื่อง “พระเยซูเจ้าในวัยเด็ก”
- ร่วมกันสนทนา และซักถาม

1.5 เวลา (Time)

- 2 คาบๆ ละ 50 นาที

2. การประเมิน และการวัดผล

- สังเกตความสนใจ สนทนา และซักถาม

3. การสร้างบรรยากาศ

- ให้นักเรียนดูคลิป เรื่อง “พระเยซูเจ้าในวัยเด็ก ”

4. การนำเสนอบทเรียน

4.1 การสร้างประสบการณ์ (See)

- ครูตั้งคำถามจากคลิปหรืออ่าน เรื่อง “ พระเยซูเจ้าในวัยเด็ก ” ที่นักเรียนได้ดูมีความเห็นอย่างไร? สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์เช่นไรในครอบครัวของศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งประกอบด้วยพระเยซูเจ้า แม่พระ และนักบุญโยเซฟ
- แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆละ 4-5 คน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคนในครอบครัวของพระเยซูและนำเสนอความเห็นของกลุ่ม

4.2 การวินิจฉัยประสบการณ์ (Judge)

- ให้นักเรียนอ่านข้อความจากพระวรสาร นักบุญ ลูคา บทที่ 2: 41-52 และบันทึกบทเทศน์ของคุณพ่อชัช ยะ กิจสวัสดิ์ เรื่อง พระเยซูในหมู่ธรรมจารย ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนจากครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ เน้นใน 3 ประการ คือ
  1. ถือว่าพระเจ้าสำคัญเหนือสิ่งอื่นใดทั้งหมด
  2. ส่งเสริมการค้นพบตัวเอง
  3. ให้การยอมรับซึ่งกันและกัน

อธิษฐานภาวนา

ให้นักเรียนสงบเงียบ ครูอ่าน “พ่อกับแม่ตามหาลูกทำไม พ่อแม่ไม่รู้หรือว่า ลูกต้องอยู่ในบ้านของ พระบิดาของลูก” (ลก 2: 49) 3 ครั้ง และให้นักเรียนอธิษฐานในใจ 3 นาที

4.3 ลงมือปฏิบัติ (Act)

- ให้นักเรียนอภิปรายและสรุปภายในกลุ่มว่า นักเรียนควรมีบทบาทอย่างไร เพื่อให้ครอบครัวของนักเรียนเป็นไปตามบทเรียนที่ได้รับจากครอบครัวศักดิ์สิทธิ์?
- นักเรียนกำหนดข้อตั้งใจ เพื่อนำไปปฏิบัติในครอบครัวตลอดสัปดาห์ บันทึกประสบการณ์ที่ได้รับและนำมาแบ่งปันในคาบต่อไป

5. การไตร่ตรองก่อนจบคาบเรียน

- หลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้แบบอย่างของครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ นักเรียนอยากให้ชีวิตครอบครัวของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร?

6. สื่อการเรียนการสอน

- คลิป เรื่อง “ พระเยซูในวัยเด็ก”
- พระคัมภีร์

7. การเตรียมตัวของครู

- อ่าน ศึกษา และรำพึงถึงบทเทศน์ของคุณพ่อชัชยะ กิจสวัสดิ์ เรื่อง “พระเยซูในหมู่ธรรมอาจารย์” (ลก 2: 41-52)

พระเยซูเจ้าในหมู่ธรรมจารย์

ข่าวดี ลก 2:41-52

⁴¹โยเซฟพร้อมกับพระมารดาของพระเยซูเจ้าเคยขึ้นไปยังกรุงเยรูซาเล็มในเทศกาลปีสกาทุกปี ⁴²เมื่อพระองค์มีพระชนมายุสิบสองพรรษา โยเซฟพร้อมกับพระมารดาก็ขึ้นไปกรุงเยรูซาเล็มตามธรรมเนียมของเทศกาลนั้น ⁴³เมื่อวันฉลองสิ้นสุดลง ทุกคนก็เดินทางกลับ แต่พระเยซูเจ้ายังประทับอยู่ที่กรุงเยรูซาเล็มโดยที่บิดามารดาไม่รู้ ⁴⁴เพราะคิดว่า พระองค์ทรงอยู่ในหมู่ผู้ร่วมเดินทาง เมื่อเดินทางไปได้หนึ่งวันแล้ว โยเซฟพร้อมกับพระนางมารีย์ตามหาพระองค์ในหมู่ญาติและคนรู้จัก ⁴⁵เมื่อไม่พบจึงกลับไปกรุงเยรูซาเล็ม เพื่อตามหาพระองค์ที่นั่น ⁴⁶ในวันที่สามโยเซฟพร้อมกับพระนางมารีย์พบพระองค์ในพระวิหารประทับนั่งอยู่ในหมู่อาจารย์ ทรงฟังและทรงโต้ถามพวกเขา ⁴⁷ทุกคนที่ได้ฟังพระองค์ต่างประหลาดใจในพระปรีชาที่ทรงแสดงในการตอบคำถาม ⁴⁸เมื่อโยเซฟพร้อมกับพระนางมารีย์เห็นพระองค์ก็รู้สึกแปลกใจ พระมารดาจึงตรัสถามพระองค์ว่า “ลูกเอ๋ย ทำไมจึงทำกับเราเช่นนี้ ดูซิ พ่อกับแม่ต้องกังวลใจตามหาลูก” ⁴⁹พระองค์ตรัสตอบว่า “พ่อกับแม่ตามหาลูกทำไม พ่อแม่ไม่รู้หรือว่า ลูกต้องอยู่ในบ้านของพระบิดาของลูก” ⁵⁰โยเซฟพร้อมกับพระนางมารีย์ไม่เข้าใจที่พระองค์ตรัส

⁵¹พระเยซูเจ้าเสด็จกลับไปเมืองนาซาเร็ธกับบิดามารดาและเชื่อฟังท่านทั้งสอง พระมารดาทรงเก็บเรื่องทั้งหมดเหล่านี้ไว้ในพระทัย ⁵²พระเยซูเจ้าทรงเจริญขึ้นทั้งในพระปรีชาญาณ พระชนมายุ และพระหรรษทาน เฉพาะพระพักตร์ของพระเจ้าและต่อหน้ามนุษย์

*****

เป็นความใฝ่ฝันของชาวอิวทุกคนไม่ว่าจะอาศัยอยู่ ณ ส่วนใดของโลกที่จะไปร่วมเฉลิมฉลองปีสกาที่พระวิหารในกรุงเยรูซาเล็มอย่างน้อยครั้งหนึ่งในชีวิต ส่วนชาวอิวที่อาศัยอยู่ภายในรัศมี 24 กิโลเมตรจากกรุงเยรูซาเล็ม กฎหมายบังคับให้ไปร่วมฉลองปีสกาที่พระวิหารทุกปี ชาวอิวถือว่าเด็กเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวเมื่ออายุครบ 12 ปีบริบูรณ์ และเมื่อเป็นผู้ใหญ่เขาจะได้อธิษฐานว่า “บุตรของกฎหมาย” นั่นคือ ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของกฎหมายทุกประการ เพราะฉะนั้น เมื่อพระเยซูเจ้าทรงมีพระชนมายุสิบสองพรรษา พระองค์จึงเสด็จไปกรุงเยรูซาเล็มร่วมกับโยเซฟและพระมารดาเพื่อร่วมฉลองเทศกาลปีสกาประจำปี

นี่คือปีสกาครั้งแรกของพระองค์ที่พระวิหารในนครศักดิ์สิทธิ์! ซึ่งก็ทำให้หัวอกของผู้เป็นพ่อแม่แทบแตกสลายเพราะ “เมื่อวันฉลองสิ้นสุดลง ทุกคนก็เดินทางกลับ แต่พระเยซูเจ้ายังประทับอยู่ที่กรุง

เยรูซาเล็ม โดยที่บิดามารดาไม่รู้” (ลก 2:43) งานนี้จะกล่าวโทษโยเซฟและพระแม่มารีย์ว่าไม่เอาใจใส่เลี้ยงดูบุตรก็ไม่ได้ เพราะปกติเวลาเดินทางเป็นกองคาราวาน ชาวยิวจะให้ผู้หญิงออกเดินทางล่วงหน้าไปก่อน แล้วให้ผู้ชายซึ่งเดินทางได้เร็วกว่าตามไปภายหลัง เมื่อถึงเวลาดังกระโจมที่พักในตอนเย็นนั้นแหละ ทั้งสองฝ่ายจึงจะมีโอกาสพบปะกัน ! ไม่ต้องสงสัยเลยว่า โยเซฟคิดว่าพระเยซูเจ้าอยู่กับพระแม่มารีย์ และพระแม่มารีย์ก็คิดว่าพระองค์อยู่กับโยเซฟ เมื่อความจริงปรากฏในตอนเย็นว่า “ลูกหาย” ทั้งสองจึง “ตามหาพระองค์ในหมู่ญาติและคนรู้จัก” (ลก 2:44) “เมื่อไม่พบจึงกลับไปกรุงเยรูซาเล็ม เพื่อตามหาพระองค์ที่นั่น” (ลก 2:45) จนกระทั่ง “ในวันที่สาม โยเซฟพร้อมกับพระนางมารีย์จึงพบพระองค์ในพระวิหารประทับนั่งอยู่ในหมู่อาจารย์ ทรงฟังและทรงโต้ถามพวกเขา” (ลก 2:46)

สภาสูงของชาวยิวที่เรียกกันว่าซันเฮดริน (Sanhedrin) มีธรรมเนียมจัดให้บรรดา “อาจารย์” ได้พบปะกันในพระวิหารระหว่างเทศกาลปีสกาของทุกปี เพื่อสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านศาสนาและเทววิทยาซึ่งกันและกัน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้สนใจเข้ารับฟังด้วย พระเยซูเจ้าคือหนึ่งในบรรดาผู้สนใจฟังเรื่องศาสนาและเทววิทยา !

คำว่า “ทรงฟังและทรงโต้ถามพวกเขา” เป็นสำนวนพูดของชาวยิวหมายถึง “เรียน” ซึ่งแสดงว่าพระองค์ทรงสนพระทัยแสวงหาความรู้เยี่ยงนักเรียนผู้ขยันขันแข็งมากคนหนึ่ง โดยไม่ทรงอวดดี อวดเก่ง หรือถือตนว่าเป็นบุตรของพระเจ้าแต่ประการใด เราอาจสรุปบทเรียนจากครอบครัวศักดิ์สิทธิ์อันประกอบด้วย โยเซฟ พระนางมารีย์ และพระกุมารเจ้า ได้ดังนี้

1. **ครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ถือว่าพระเจ้าสำคัญเหนือสิ่งอื่นใดทั้งหมด** จากเมืองนาซาเรธในแคว้นกาลิลีทางเหนือถึงกรุงเยรูซาเล็มในแคว้นยูเดียทางใต้มีระยะทางประมาณ 130 กิโลเมตร ซึ่งเกินกว่าระยะทาง 24 กิโลเมตรที่กฎหมายบังคับให้ต้องไปร่วมฉลองปีสกาที่พระวิหาร แม้ไม่ถูกบังคับโดยกฎหมาย แต่ทั้งโยเซฟและพระแม่มารีย์ก็ไปร่วมฉลองปีสกาที่กรุงเยรูซาเล็มทุกปี (ลก 2:41) และเมื่อพระเยซูเจ้าทรงมีพระชนมายุครบ 12 พรรษา สมาชิกครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ทุกคนต่างก็ไปร่วมพิธีด้วย

การเดินทางไปกลับกรุงเยรูซาเล็มต้องใช้เวลาหลายวัน อีกทั้งพิธีกรรมที่พระวิหารเองก็ต้องใช้เวลาอีก 2-7 วันขึ้นอยู่กับความสมัครใจ โดยกฎหมายบังคับเฉพาะ 2 วันแรก ไหนครอบครัวจะยากจน มีเพียงร้านช่างไม้เล็ก ๆ เป็นสมบัติ... ไหนจะขาดรายได้เพราะต้องปิดร้าน... ไหนจะต้องเสียค่าใช้จ่ายมากมายระหว่างเดินทางและประกอบพิธีกรรม... แต่ **ครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ก็ยังยึดมั่นในเรื่องของศาสนาและจิตใจมากกว่าเรื่องธุรกิจทางโลก** สำหรับครอบครัวศักดิ์สิทธิ์แล้ว **ไม่มีสิ่งใดสำคัญไปกว่าพระเจ้า**

2. **ครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ส่งเสริม “การค้นพบตนเอง”** หัวใจสำคัญของพระวรสารวันนี้อยู่ที่คำตอบของพระเยซูเจ้าที่ว่า “พ่อกับแม่ตามหาลูกทำไม พ่อแม่ไม่รู้หรือว่า ลูกต้องอยู่ในบ้านของพระบิดาของลูก” (ลก 2:49) คำตอบนี้อ่อนโยน แต่เฉียบขาดอย่างยิ่ง พระเยซูเจ้าทรงนำความเป็น “พ่อ” ไปจากโยเซฟ แล้ว

ทรงมอบความเป็นพ่อนี้แต่ “พระบิดา” ตลอดเวลา 12 ปี ภายใต้การ “ส่งเสริม” ของโยเซฟและพระแม่มารีย์ พระกุมาร “ทรงเจริญขึ้นทั้งในพระปรีชาญาณ พระชนมายุ และพระหรรษทานเฉพาะพระพักตร์ของพระเจ้า และต่อหน้ามนุษย์” (ลก 2:52) จนกระทั่งสามารถ “ค้นพบตนเอง” ในโอกาสเฉลิมฉลองปีศาจครั้งแรกที่กรุงเยรูซาเล็มว่าทรงเป็น “พระบุตรของพระเจ้า” นอกจากพ่อแม่ “ส่งเสริม” แล้ว ลูกก็ “ร่วมมือ” อย่างดีด้วย

ไม่มีทางปฏิเสธเลยว่า พระกุมารทรงเป็นแบบอย่างที่ดีที่สุดของการ “ร่วมมือ” กับพ่อแม่ในการพัฒนาตนเองจน “ค้นพบตัวตนที่แท้จริง” ทรงเป็นแบบอย่างที่ยาวชนและวัยรุ่นทุกคนไม่อาจไม่เจริญรอยตามได้ นั่นคือ เราต้องไม่แข่งขันกัน “นำสมัย” หรือ “ตามกระแส” ซึ่งไม่เคยนำความสุขใจมาสู่ผู้ใด มีแต่จะทำให้สิ้นเปลือง วุ่นวายใจ และก่อให้เกิดปัญหาติดตามมาอีกไม่รู้จักจบสิ้น แต่เราต้องแข่งขันกันพัฒนาสติปัญญาและจิตใจ คู่เคียงกับพระกุมารที่ทรง “ประทับนั่งอยู่ในหมู่อาจารย์ ทรงฟังและทรงได้ถามพวกเขา” (ลก 2:46) เรามาแข่งขันกันทำให้พ่อแม่และทุกคนที่พบเห็นพากัน “ประหลาดใจ” ในความสามารถเช่นเดียวกับพระกุมารไม่ดีกว่าหรือ ? (เทียบ ลก 2:47)

3. **ครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ให้การยอมรับซึ่งกันและกัน** หลังจากค้นพบว่าทรงเป็น “พระบุตรของพระเจ้า” และทรงทำให้ทุกคน “ประหลาดใจในพระปรีชาที่ทรงแสดงในการตอบคำถาม” (ลก 2:47) แล้วแทนที่พระกุมารจะแสดงอาการเหยียดหยิ่ง หรือคูหมั่นคูแคลนแม่มารีย์ผู้อ่อนโยน และพ่อโยเซฟผู้ตรากตรำงานหนัก พระองค์กลับบนอบและ “เชื่อฟังท่านทั้งสอง” (ลก 2:51) พุดง่าย ๆ คือพระองค์ทรง “ยอมรับ” บิดาและมารดาของพระองค์ ส่วนบิดาและมารดาของพระองค์แม้จะ “ไม่เข้าใจ” แต่ก็ “ทรงเก็บเรื่องทั้งหมดไว้ในพระทัย” (ลก 2:50-51) ทุกฝ่ายต่าง “ยอมรับซึ่งกันและกัน”

ทั้งการยึดมั่นในพระเจ้าเหนืออื่นใด....

ทั้งการรู้จักตนเอง....

ทั้งการยอมรับซึ่งกันและกัน....

นี่คือ “ครอบครัวศักดิ์สิทธิ์”

%%%%%%%%%